

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

2:a årg.

Den 14 April 1901

N:r 29

Återgiftande af text eller illustrationer ur HVAR 8 DAG utan särskild öfverenskommelse förbjudes.

INNEHÅLL: *Karl Ludvig Looström* (med 1 porträtt). *Vestgöta nations Upsalahem* (med 2 illustrationer). *Snödroppar*. För HVAR 8 DAG af No Name. *Troldhoug, Edvard Griegs villa nära Bergen* (med 1 porträtt o. 4 illustrationer). *När kyrkan återpeck sin klocka* (med 1 illustration). *Konungens och kronprinsens ankomst till Kristiania* (med 1 illustration). *En björnjakt i Elydalen* (med 1 illustration). *Från hufvudstadens scener* (med 5 illustrationer). *Prins Carls blifvande residens* (med 1 illustration). *Platsen för den nya dramatiska teatern* (med 1 illustration). *„Sjöbjörnar“*. Öfversättning för HVAR 8 DAG. *Veckans porträttgalleri* (med 22 porträtt).

BONNIERS TRYCKERI AKTIEBOLAG. GÖTEBORG. 1901.

Foto. Rosén. Stockholm.

KARL LUDVIG LOOSTRÖM.
NATIONALMUSEI INTENDENT.

KARL LUDVIG LOOSTRÖM.

Den man, hvilkens sympatiska drag i dag återgifves å HVAR 8 DAG'S första sida, är, som bekant, Nationalmusei intendent efter dr. Upmarks frånfälle. Platsen är full af ansvar och vanskligheter. Konst är alltid något i mer eller mindre grad subjektivt. Men på ett Nationalmuseum bör ju det bästa inom de olika skolorna och af de olika smakriktningarne finnas representeradt. Styresmannen vid ett sådant museum bör alltså stå öfver partierna och vara fullkomligt opartisk — så vidt detta står i mänsklig förmåga. Han bör intressera sig för allt i konstens värld, förstå sig på allt, passa på allt. Han bör vara både kall och varm i sina åsikter, känslor och uttalanden.

Ingen röst har höjt sig mot dr. Looströms utnämning till den viktiga befattningen. Allmänna meningen är säkert också den att Upmark fått en värdig efterträdare, hvilken kommer att leda museet på goda och säkra vägar.

Karl Ludvig Looström föddes i Stockholm den 2 febr. 1848, blef vid tjugo års ålder student i Upsala och 1875 fil. dr. Två år senare antogs han till e. o. amanuens vid Nationalmuseum, där han 1880 blef ordinarie amanuens. Han var förut åren 1874-80 amanuens vid Svenska slöjdföreningens museum, och 1885-92 har han varit föreningens sekreterare. År 1891 utnämndes L. till sekreterare vid Akademien för de fria konsterna, hvilken plats han fortfarande bekläder. L. utsågs 1895 till sekreterare i centralkomitén för allmänna konst- och industriutställningen i Stockholm. Han är, som man hör, en arbetsmänniska, flitig och intresserad dagen i ända.

L. har utgifvit åtskilliga arbeten i konst och konstslöjd, däribland det mycket förtjänstfulla arbetet »Den svenska konstakademien under första århundradet af hennes tillvaro 1735-1835» (1887-91). Han är synnerligen intresserad af keramik och torde vara den förnämste kännaren här af i vårt land.

* * *

Planen att i Stockholm grunda ett offentligt konstmuseum uppstod först hos Gustaf III. Hans föräldrar hade betydande konstsamlingar, hvilka emellertid till stor del splittrades. Gustaf III grundade själf en samling skulpturer. Planen att sammanföra de olika elementen till ett offentligt konstmuseum mognade hos konungen under den italienska resan. Men så inträffade Gustafs sorgliga död.

Redan den 28 juni s. å. tillkännagaf emellertid förmyndareregeringen, att ett konstmuseum skulle upprättas, och 1794 öppnades också »Kongl. museum» i bottenvåningen af k. slottets nordöstra flygel. Museet innefattade omkring 400 målningar och 300 skulpturer jämte flere tusen gravyrer och handteckningar.

Det blef dock nödvändigt att få till stånd en ordentlig museibyggnad. 1844-45 års riksdag be-

viljade äfven — med *en* rösts pluralitet! — 750,000 kr. till ett dylikt ändamål. Under de följande åren gjordes emellertid stora förändringar rörande plan, byggnadsplats och kostnader. Man hade först tänkt förlägga byggnaden till öfra delen af Kungsträdgården, men bestämde sig sedan för södra ändan af Blasieholmen. Det blef tyske arkitekten F. A. Stüler, som fick i uppdrag att göra ritningarne. Museet stod 1863 färdigt till det yttre efter något öfver tolf års arbete. 1866 var det färdigt också invändigt. Det hade då kostat omkring 2,200,000 kr., och riksdagen hade ytterligare tre gånger måst bevilja anslag härtill. Nationalmuseum invigdes 1866 med den därstädes ordnade skandinaviska konstutställningen i samband med den skandinaviska industriutställningen i Kungsträdgården.

Nationalmuseum ligger, som bekant, midt emot k. slottets Logårdssida. Det erinrar i stilen om de venetianska renässanspalatsen. Yttersidan täckes af grå och röd kalksten. Fasadens midt har en öppen portik af grönaktig svensk marmor. Här ofvan äro medaljonger och marmorstoder. De stora väggnischerna inne i portiken fyllas sedan 1897 af allegoriska bronsgrupper. I det inre delas byggnaderna genom trapphuset i två hälfter, hvardera kring en öppen gård. Den hvita marmortrappan, som först är dubbel, ter sig mycket ståtlig. Nedra vestibulen prydes af Fogelbergs tre marmorstatyer Odin, Tor och Balder samt, sedan 1896, af Carl Larssons stora, åtskilligt omtvistade af frescomålningar, scener ur Sveriges konsthistoria. Den öfre, luftiga vestibulen har stora väggnischer med höga, korintiska kolonner och fyllda af gipsafgjutningar efter antika skulpturer. De stora utställningssalarna äro 16, de mindre salarne, kabinetten och gallerierna omkring 50. Vidare komma arbetsrum m. m.

I Nationalmuseum finnas äfven de under Vitterhetsakademien lydande samlingarne, Statens historiska museum samt Mynt- och medaljkabinetet (i bottenvåningen).

År 1868 blef Nationalmuseum, som förut 1801-1868 sorterat under öfverintendentensämbetet, ställt under ecklesiastikdepartementet. Chefskapet utöfvas af intendenten; de öfriga *ordinarie* tjänstemännen äro två amanuenser och en konservator. Dessutom finnas e. o. tjänstemän.

Vid 1897 års slut räknade skulptursamlingen 888 nummer, gipsafgjutningssamlingen 485, forn-sakssamlingen 1,663, egyptologiska samlingen 948, målningssamlingen 1,521, miniatyrsamlingen 4,252, handteckningssamlingen 24,000, gravyrsamlingen 90,500 och konstslöjdsamlingen 10,561 nummer. Utrymmet är redan alltför knappt.

Antalet besökande under året uppgår till 160 å 165,000 personer. Hvarje söndag, tisdag och fredag är inträdet fritt. Söndagsbesöken uppgingo 1890 till 125,000. Det är då »de djupa lederna» söka konstnärlig uppbyggelse.

VESTGÖTA NATIONS UPSALAHEM.

Fotograf er för HVAR 8 DAG af Alfr. Dahlgren

Vestgötarne i Fyrisstaden ha nyligen haft tillfredsställelsen högtidligen inviga sitt om- och tillbygda nationshus, hvilket nu utgör en verklig prydnad för Upsala. Vi återgifva ofvan en exteriör af den karaktäristiska byggnaden, som hofintendenten G. Lindgren restaurerat på ett så lyckligt sätt, att den är en af de mera tilltalande i stadens arkitektur. Särskildt kommer huset att under de gamla lindarnes grönska göra en målerisk effekt. Det hela är, som man ser, hållet i gammal historisk stil. Tornbyggnaden erinrar till sin karaktär om Torpa slott i Vestergötland och åtskilliga vestgötska landskyrkor.

I nationens nya hem erbjuder naturligtvis högtidssalen den vackraste interiören. (Se ofvan)! Å

väggarna har bl. a. artisten Barthels efter från Dahlbergs Svecia hämtade motiv målat afbildningar af städer och slott i landsmännens provins. I salongen ses två af nationens förnämligare porträtt, gretve Rosens af prof. Hedenius och Emerik Stenbergs af ärkebiskop Ekman. Öfre våningen rymmer biblioteket, klubb- och ämbetsrum.

Den högtidliga invigningen den 28 mars egde rum i närvaro af en stor mängd inbjudna, bl. a. nationens f. inspektör ärkebiskop Ekman, landshöfd. Sjöcrona, universitetets t. f. rektor prof. Hammarsten. Invigningstalet hölls af nationens inspektör domprosten Berggren. Förste kurator, kand. S. Lampa, talade för ärkebiskop Ekman i anledning af porträttets aftäckande, samt för hedersledamöterna.

SNÖDROPPAR.

För HVAR 8 DAG af NO NAME.

»Bara du hade låtit bli att ge mig blommor! Kransar och blommor undanbedjas enligt den dödas önskan», sade hon med ett sorgsamt leende och lät de små skälfvande snödropparna falla ned på mattan.

Han stod underligt stel framför henne, och hans mörka ögon flackade omkring, skyende den brännande glansen i hennes grönaktigt skiftande.

»Du har en gång sagt mig, att du tyckte om snödroppar», svarade han matt, »jag trodde, att jag skulle göra dig en glädje med dem.»

»Du visste så väl, att jag inte blir glad mer. Det är, som du skulle vilja säga, att några afskurna blommor kunde växa, lefvande och kraftiga. Nej, min vän!»

»Bli nu inte oresonlig igen! Du har ju själf begärt skilsmässa, och nu när allting är ordnad, papperen i laga form uppsatta och mitt och ditt deladt, tjänar det ju ingenting till med scener; dem ha vi haft nog af.»

»Ja, jag vet. Hur mycket är klockan?»

»Half tolf.»

»Tolf skulle vagnen komma, inte sant?»

»Jo.»

»Jag undrar, om barnen äro i ordning.»

»Det blir tomt efter dem.»

»De få naturligtvis hälsa på dig.»

»Tack!»

Nu först såg han på henne, som i åtta år varit hans hustru, och som han en gång älskat med all den heta längtan den första kärleken är mäktigt utaf. Så småningom hade han tröttnat, fått nya intressen och lefft sitt lif långt skild från henne; hon hade ej kunnat nöja sig med smulor, och efter ett år af strider, af vingstäckta försök till ny lyckoflykt och af tusen små pinande nälstygn blef skilsmässa besluten; hon skulle behålla de båda barnen.

Vacker var hon väl egentligen ej denna unga kvinna med sitt kopparröda, tunga hår och sin underligt hvita hy, men hon hade en egendomlig, mjuk charme i alla sina något lata rörelser, och i den vecka stämning afskedet försatte honom, kunde han ha fallit på knä och kysst dessa hvita händer, hviskt smekord från förr, sagt henne, att hon varit honom den första och enda så som ingen hädanefter skulle bli det. Men han visste, att det var en flyktig stämning, och han teg.

Hon var ärligare och varmare. Långsamt med en mjuk rörelse böjde hon sig ned och tog upp snödropparna, och med en stämma, hvars smekande tonfall han kände från tusen, tusen ljusa ögonblick, sade hon:

»Det var en gång en dejlig vår i två människors lif, en april med växlingarnas underbara lyckoskimmer öfver långa dagar och korta nätter, då lärde jag mig hålla af snödropparna. Det var fullt och otacksamt af mig att nu vilja kasta dem; de ha inte gjort något ondt, och nu som då kommo de budsända af goda tankar.»

Sakta kysste hon en efter en af de gulhvita, svagt mandeldoftande små klockorna, lade dem sedan mot sin heta kind och slöt hastigt ögonen öfver ett par tårar, hvilka ej fingo falla. Drömmande tillade hon:

»Snödroppar! De äro så rena och så kyska; de inleda lifvets blomstersaga, och de kunna afsluta den — det, som varit bäst i den. Tack!»

»Ella», hans röst darrade lindrigt, »om vi kunde göra detta ogjordt igen, om vi vågade låta alltsammans gå tillbaka; om du kunde slå af på dina fordringar, om . . .»

»Nej, nej», afbröt hon, »det tjänar ingenting till att kitta ihop hjärtan, det låter sig naturligtvis

göra, men de fungera inte som förr, de stelna efter operationen. — Hvad är klockan?»

»Det frågade du nyss — tio minuter öfver half tolf.»

»Då är det tid att Alva och Ernst klädas.»

»Skall jag ringa?»

»Ja tack.»

Han tryckte på den elektriska knappen. Jungfrun kom in och fick sina order, och så voro de ensamma igen.

Hon gick fram och åter, den nervösa oron tvang henne till det. Han stod stilla och undrade, hvad ögonblicket egentligen kräfde af honom, att han skulle säga. Plötsligt stannade hon framför honom och sade med en stämma, som så koncentrerat alla känslor, att den blef hes och tung:

»Farväl, Gunnar — du käre!»

Han brast i gråt och lade händerna för ansiktet. Att hon ändå gick! I detta ögonblick genomkämpade han hela den sorg, som under veckor och månader gradvis växt sig in i hela hennes väsen och tvungit henne bort från hem och socialt anseende. Nu kom ångern till honom som en hastigt mognande abcess; ett sting med lancetten, ett par dagars läketid, och allt skulle vara öfver.

Hon vände sig ifrån honom, men hennes tonfall smekte igen, när hon bad: »Gråt inte!»

Snart satt hon i vagnen och de två barnen midt emot. Alva, den äldsta, hade faderns mörka, djupa ögon, dessa ögon, som glittrade i sol och blefvo underligt dunkla, liksom dimhöljda i tungt allvar. Hon sag nu på Ella undrande och tyst. Slutligen sade hon: »Hvart skola vi fara?»

»Til mormor.»

»Kommer pappa efter?»

»Nej.»

»Du har fått de där snödropparna af honom, mamma?»

»Ja.»

»Hvarför håller du så hårdt i dem? Då vissna de.»

»Tror du?»

»Ja, det är säkert, mamma, titta själf!»

»Du lilla kloka barn, eller rättare du lilla ofrivilliga domare», tänkte Ella. Hon hade tagit för ovarsamt hårdt om sina fagrade drömblommor, hade trott, att ingenting i världen skulle ha förstörande makt öfver dem — och nu! Nu lågo de alla vissna. Den, som komme efter henne, skulle gå varligt, skulle bära sin blomsterskatt i utsträckta, darrande händer och knappt våga andas på den, och detta tama, kontemplativa ägande skulle hon kalla lycka.

»Mamma!» Ernsts lilla mjuka, knubbiga hand lades i hennes. »Du skall inte vara ledsen för att Alva säger så där. Jag vet, att det finns ett helt land med väldigt bussiga snödroppar hos mormor, och jag skall plocka åt dig en stor bukett, du.»

»Tack, min pys!»

Ella kramade den lilla varma handen, och en innerlig tacksamhet steg som en flodväg upp inom henne. Hon hade mistat det största och bästa, men hon var dock ej ensam, lifvet gaf henne rätt och plikt att lefva. Barnen skulle ge henne styrka att hålla hufvudet högt, att tro på nya vägar. Barnen, det, att hon ägde dem, det var det stora, det minne af lyckan, hvilket omöjliggjorde all bitterhet, hon kunde icke kyssa hans barn med agg till honom, det var samma känsla i detta, fast ännu mycket, mycket större, som i det, att hon måste taga emot hans blommor, därför att de trofast doftade: »Det var en gång . . .»

TROLDHOUG.

EDVARD GRIEGS VILLA NÄRA BERGEN.

För HVAR 8 DAG af *Annie Wall*.

Klingar icke Troldhoug sagolikt och stämmningsfullt och passar det icke förträffligt i samband med den lille trollgubbe i tonernas värld som ju Grieg är? Ett ypperligt namn på den villa, som Edvard Grieg byggt åt sig ej långt från Bergen. Jag tänker ovillkorligen på Dovregubbens dans i Peer Gynt-suiten och man kan ju äfven så väl föreställa sig en mängd troll i yrande vild dans härute bland klipporna och ljungen.

Den lilla villan har ett det mest pittoreska läge på en ganska ansevärd höjd tätt invid fjorden. Det är en hänförande utsigt öfver blånande fjäll och vatten. Och nog kan man förstå att Grieg trivdes här förträffligt och med glädje återvänder hit hvarje vår.

Det i och för sig ganska enkla lilla huset är omgifvet af en hel härskara af vackra björkträd, hvars fina, smala, hvitglänsande stammar te sig som raka, smäckra pelare. Inom den lilla parken har naturen mest fått sköta sig sjelf. Åtskilliga smala gångar och stigar slingra sig hit och dit, stupa ibland tämligen brant ned till fjorden och förlora sig emellanåt alldeles bland den frodigt växande ljungen. Grieg tyckes liksom Ole Bull älska denna hedens och fjällens fagra blomma.

En stig leder till en hydda vid stranden. I detta lilla undangömda hus tillbringar Grieg under sommarmånaderna flera timmar dagligen, sysslade med sin musik. Det påstås, att han icke gärna komponerar annorstädes än just där. Och där lyssnar han till trädens susning, till de små sommarböljornas sakta skvalpande mot klipporna och han förnimmer i dessa ljud naturens evigt växlande, melodiska sång. Hvem har väl som Edvard Grieg förstått att i musik återgifva sitt lands storslagna majestätiska natur? Ser du icke fjällen, de mäktiga fjällen höja sina snöiga hjessor och förtona i rytmiska linier? Förnimmer du icke dä-

Dr:r Grieg i sin trädgård.

TROLDHOUG. Villan.

net från skummande, väldiga forsar och brusande elfvar, hvilka sprittande af lefnadslust bugta sig fram nere i den grönskande dalen? Klockorna ringa i kyrkorna, näfverlurarna ljuda på fjällen, säterjántan lockar på sin hjord och koskällan svarar med sitt melankoliska pinglande.

Det är genomgående norsk natur, norskt folklied och norskt kynne, som målas i Griegs härliga toner. Han är en varm, en entusiastisk fosterlandsvän, han älskar sitt karga, men ändå dock så rika land och detta gifver sig ständigt uttryck i hans musik. Sällan eller aldrig har man väl påträffat en kompositör, hvilken såsom Grieg tagit intryck af sitt fädernesland och förstått att bevara ursprunglig originalitet och själfständighet. En hexmästare, en trollgubbe är Edvard Grieg.

I maj-månad, då våren hållit sitt intåg här på vestlandet, då det spirar och gror på marken och det knoppas i träden, kommer den store norske tondiktaren och hans hustru, hvilken på ett så genialiskt sätt tolkat sin makes sänger, till Bergen och flytta strax ut till det kära Troldhoug. Skönt är Troldhoug om våren och sommaren, men det har äfven sitt stora behag en höstens dag, då solen lyser klart och skarpt, då fjorden hvilar lugn och utan en krusning på sin yta, återspeglade i sitt djupa bergklädda stränderna, hvarå ljungen blomstrar med purpurglans.

Doktor Grieg och hans fru stanna vanligen å sitt sommarställe ända in i oktober-månad, då de ånyo lämna vestlandet och draga söderut.

Naturligtvis är Grieg under sommaren ganska besvärad af turister, i synnerhet engelsmän, hvilka å tout prix vilja se den ryktbare norske tonsättaren. Det är ju äfven så lätt att medels järnvägen från Bergen till Hoop nå det fagra Troldhoug.

Jag kan ej neka mig nöjet att berätta en liten lustig

historia, hvilken hände d:r Grieg för några år sedan.

Kompositören satt en somrardag i sin trädgård å Trolldhoug och läste, då plötsligt en Albions son uppenbarade sig på gården och frågade Grieg mycket höfligt:

»Bor herr Grieg här?»

»Ja», svarade kompositören.

»Är han hemma?» fortsatte främlingen.

»Nej.»

»Äh, det var mycket ledsamt. — Ni känner honom väl, kan jag tänka?»

»Ja, det gör jag visst, det.»

»När tror ni han kommer hem igen?» frågade ånyo vår engelsman.

»Antagligen icke förrän sent i kväll», genmälte d:r Grieg mycket road.

»I så fall kan jag omöjligen vänta på honom, men vill ni ha den godheten att lemna honom mitt kort jemte många helsningar.»

Och turisten gaf den norske kompositören sitt kort, hvarpå stod ett för d:r Grieg fullständigt obekant namn.

Och gentlemannen lyfte på sin hatt och gick sin väg utan att ett ögonblick misstänka, det han talat med Edvard Grieg själf.

*

Till sist några data om den fröjdade tonskalden:

Edvard Grieg är född i Bergen den 15 juni 1843. Han erhöi som lit. n gosse den första musikundervisningen af sin mor, en mycket musikbegåfvad kvinna. Vid nio års ålder komponerade han sitt opus I. På Ole Bulls inrådan sändes han 1858 till Leipzigs konservatorium, men det var först sedan han 1863 studerat för Gade i Köpenhamn, som han begynte komma till klarhet med sig själf. Afgörande för hans utveckling blef ett kort men

Den lilla hyddan vid stranden, i hvilken Edvard Grieg säges helst arbeta.

inhållsrikt sammanträffande med den geniale norske tondiktaren Richard Nordraak. Grieg berättar själf härom:

»Det föll som fjäll från mina ögon; först genom honom lärde jag känna de nordiska folkvisorna och min egen natur. Vi sammansvuro oss mot den Gadeska Mendelssohn-uppblandade vekliga skandinavismen och slogo med hänförelse in på den nya väg, på hvilken den nordiska skolan nu befinner sig.»

I Griegs kompositioner från denna tid står redan hans konstnärspersonlighet färdig till sina hufvuddrag såsom en fortsättare och utbildare af den från Ole Bull och Kjerulf nedärfda norska folktonen.

1864 gifte Grieg sig med sångerskan Nina Hagerup, som inspirerade flere af hans sånger och blef deras bästa tolk. 1866 kom han till Kristiania, där han stannade i åtta år och där han bl. a. ledde den af honom stiftade »Musikforening». 1865 och 1870 besökte han Italien och sammanträffad i Rom med Liszt. 1874 erhöi han af Stortinget ett årligt komponistgage, hvarpå han i sex år mestadels uppehöi sig utomlands, särskildt i Tyskland. 1880 slog han sig ned i sin födelsestad. Under de senare åren har han — som ofvan nämndt — om somrarna plägat vistas på Trolldhoug, om

Utsigt öfver fjorden från Trolldhoug.

vintrarna i Köpenhamn, allt under det han likväl fortsatt med sina utländska konsertresor, som allt mer fått karaktären af triumftåg. För kort tid sedan gåfvo han och hans hustru en konsert i Köpenhamn, entusiastiskt hylade af publiken.

Af Griegs rika alstring erinra vi om a-mollkonserten, stråkkvartetten i g-moll, violinsonaterna, de stora körballaderna »Sigurd Jorsalfar», »Foran Sydens kloster» och »Den bjergtagne», orkestersuiten »Fra Holbergs tid», körverket »Landkjending», musiken till Per Gynt, »Lyriske stykker» för piano samt hans många härliga sånger.

Vägen till Troldhoug

NÄR KYRKAN ÅTERFICK SIN KLOCKA.

Amatörfotografi för HVAR 8 DAG

En af de tre klockorna i Sundsvalls kyrktorn har nyligen efter genomgången omgjutning hissats dit upp. Det är den s. k. mellanklockan hvilken undergått denna »pånyttfödelse» och nu åter tagit sin plats mellan systerklockorna. Hon strålar nu igen i ungdomlig glans och ljuder i samklang med sina sidokamrater.

Vår bild togs just vid upphissningen af klockan. Arbetet var naturligtvis förenadt med en hel del besvär, ty den tunga pjesen väger inalles ej mindre än 1,340 kg. Själva upphissningen tog en tid af 1 1/4 timme — man hade måst förut uppvinscha en järnbalk på 5- å 600 kg., för att hålla ut klockan från tornväggen, hvilken den annars kunnat skada.

»Luftfärden» åsågs naturligtvis af en stor folkmassa. Skolungdomen var förtjust att midt under frukostrasten få taga del i denna ovanliga förströelse! Långsamt, men säkert steg den stora blänkande tingesten i vädret och efter något öfver en timma hade den lyckligt nått sin bestämelseort.

Å ena sidan af klockan läses:

Gån in i Hans portar med tacksägelse och i Hans gårdar med lof! Välsignen Hans namn, ty Han är Herren. Ewig är Hans nåd från slägte till slägte, så ock hans trofasthet.

Gjuten år 1901 af N. P. Linderbergs Werkstäders Aktiebolag, Sundsvall.

Å den andra sidan står:

Du stad är säll, du land står bäst, Som denne konung får till gäst. I dig finns kärlek, dygd och ro, ty Kristus själf vill hos dig bo. Han främjar dina värf i nåd, och är dig när i råd och dåd. Dig vare pris, o, Jesu mild, som från de troгна ej är skild.

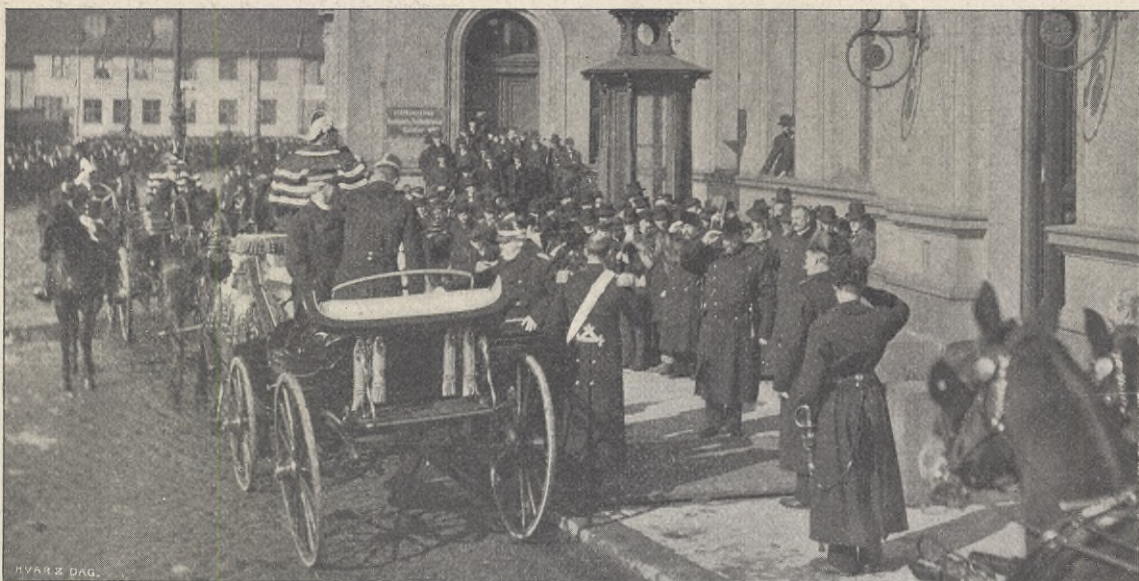

Klockan hissas upp i tornet.

KONUNGENS OCH KRONPRINSENS ANKOMST TILL KRISTIANIA

den 2 april 1901.

Fotografi för HVAR 8 DAG af N. Skarpmoen, Kristiania.

Konung Oscar har som bekant tillbragt påsken vid Voxenkollens sanatorium. Vid h. mts och kronprinsens ankomst till Kristiania den 2 april voro vid stationen och på Carl Johansgade församlade stora folkmassor, som med dånande hurra bragte landsfadern och tronföljaren sin hjärtliga hyllning.

EN BJÖRNJAKT I ELFDALEN.

Amatörfotografi för HVAR 8 DAG.

Förr i tiden, innan Elfdalens skogar härjats af yxa och såg, förekom den nu så sällsynta björnen där rätt talrikt; men numera är den undanträngd till aflägsna och svårtillgängliga utkanter af den vidsträckt skogsmarken. Emellertid har en och annan »nalle» äfven under senare tider blifvit uppspanad och »knäppt».

Senaste björnjakten i Elfdalen, som ägde rum i slutet af föregående månad, har ganska mycket låtit tala och skriva om sig, emedan kronprinsen lär varit betänkt på att deltaga i densamma, ehuru detta af någon orsak ändrades. Björnen blef i början af mars »ringad» af skogvaktaren Spritt, som sålde »ringen» till några elfdalsbor, hvilka i sin ordning öfverlätto den till några herrar utom socknen. Ringen var belägen å en plats ungefär 4 mil norrut från Elfdalsbyggen. Det egentliga jaktsällskapet hade emel-

lertid ej nöjet fälla björnen, utan fick denne, som vid sällskapets ankomst till platsen blef skrämmd och »bröt ringen», sin bane af en af de som poster utställda personerna. Björnen var en gammal hane.

Hemmansägaren Tor Erik var den, som hade sig pålagdt det icke ringa besväret att forsla den skjutna björnen från jaktplatsen till det cirka $\frac{1}{2}$ mil därifrån belägna ställe, där hästar och åkdon väntade; men som läsarne se, är han försedd med ett det mest praktiska redskap: en *skidkälke*. Det är nog ej första gången Tor Erik är ute i dylika värf. Han och nämndemannen Eriksson äro båda utpräglade jägare och skogsmän. Skidkälken fick den äran att göra björnen sällskap till Gefle, där någon af jaktherrarne har sin hemort. Förmodligen ansågs kälken så praktisk, att den var värd »komma ut i lifvet» och beskådas i dessa sportens tider. P. B.

Personerna å bilden (som togs efter återkomsten till Elfdalen) äro, från vänster räknade: Bokh. Graw och Bogge, stud Martin, jägm. Bellander, förvaltaren Schollin, öfverjägm. Tigerhielm, direktören Martin, jägm. Teden, nämndeman Eriksson, jägm. Nilsson, hem.-äg. Tor Erik och sergeanten Hjelm.

FRÅN HUFVUDSTADENS SCENER.

Fotografier för HVAR 8 DAG.

Skärtorsdagen uppfördes som matiné å Dramatiska teatern i Stockholm Strindbergs nya skå-

despel i tre akter, »Påsk», hvilket redan gifvits i Tyskland utan att där slå an.

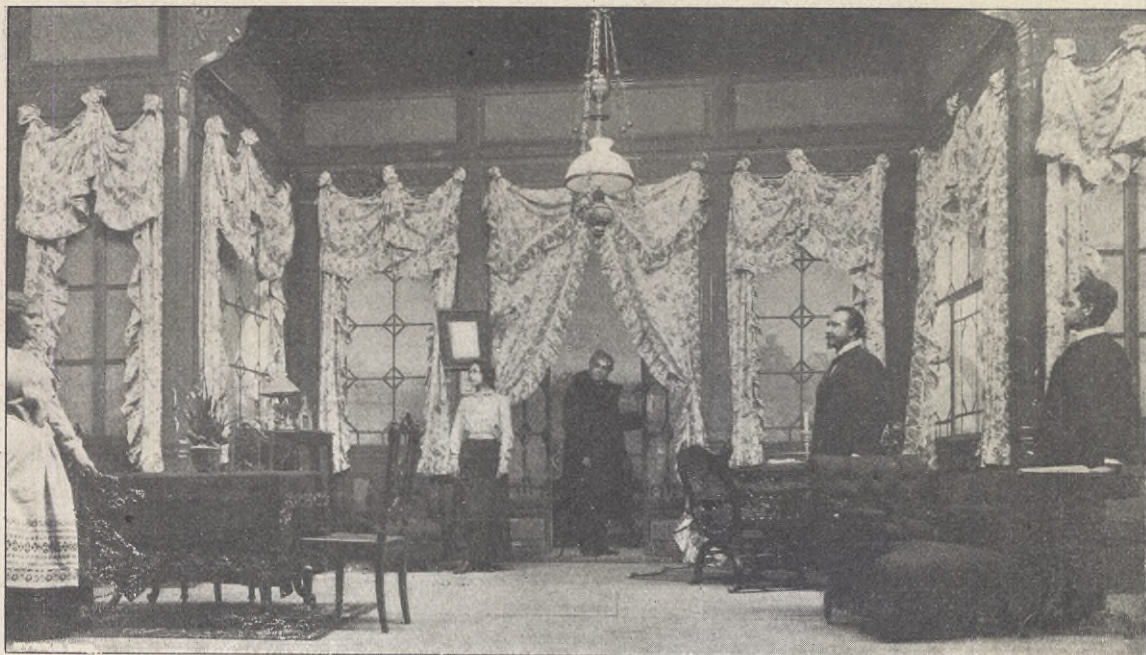

Foto. Rydén, Stockholm.

Kristina - Fru Lindberg.

Eleonora - Fru Bossé. Lindqvist - Hr Envall.

Ells - Hr Palme.

Benjamin - Hr Lauritz.

SCEN UR STRINDBERGS »PÅSK».

Foto. Flodin, Stockholm.

Fru Håkansson i Oscar Wildes »Solfjädern».

Amatörfoto. G. Ranft, Stockholm.

Herr Svennberg i »Solfjädern».

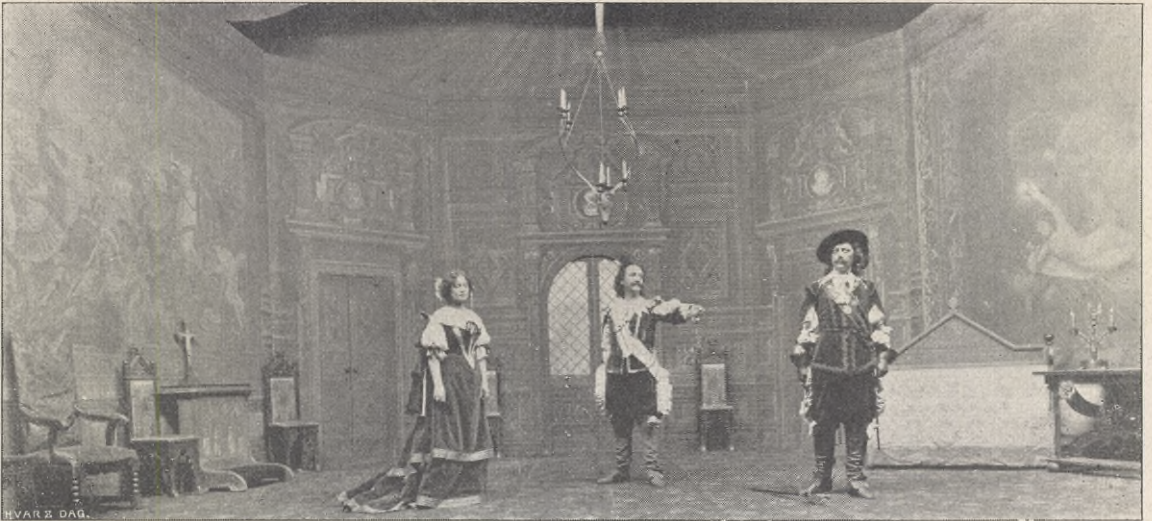

Foto. Rydén, Stockholm.

Fröken Janson.

Hr Palme.

Hr Hansson.

SCEN UR »DON CÆSAR DE BAZANO».

Men i Stockholm blef den fulltaliga publiken djupt gripen. En verklig påskstämning intog alla sinnen. Man fann pjesen vacker och rörande och utförandet af den synnerligen godt.

Innehållet i »Påsk» är mycket enkelt. Sorgen och olyckan råda hos familjen Heijst. Fadern sitter för sina brott i fängelset. Sonen, Elis, som är lärar-, har icke haft stor tur i lifvet. Han är förlovad med den präktiga Kristina, som på allt sätt söker att uppehålla hans mod. Men fattigdomen hotar till följd af faderns förskingringar, alla människor se snedt på familjen, Elis är tvungen att i skolan undervisa barn, hvilkas föräldrar hans egen far satt på bar backe, hemma hos Heijts vistas äfven en sådan gosse för att sålunda äta af sin fordran, och denne gosse, hvilken eljes är mycket skicklig, blir nu kuggad i latinskrifningen, så att Elis' lärarerykte sättes på spel. En f. d. vän till Elis, Petrus, har bestulit honom i sin afhandling — och det ser till på köpet ut som om Petrus skulle ha ett hemligt möte med Kristina.

Det värsta af allt ar dock, att familjens sorgebarn, Eleonora, hviiken suttit borta på en vårdanstalt — hennes sinne äro på ett besynnerligt sätt omtöcknade — återkommer hem. Och i sitt oförnuft har hon gått in i en blomsterbod och tagit med sig en pingstlilja. Hon har visserligen lagt en slant i butiken, men det kan i alla fall uppfattas som inbrott och stöld. Skall Eleonora nu tillbaka till vårdanstalten eller i fängelse?

Och Lindqvist, den störste fordringsägaren af alla, har kommit till staden och vankar utanför Heijstska huset. Han har bedt frun om lof att komma på besök. Han vill naturligtvis utkräfvu sin fordran, taga möblerna!

Och det är skärtorsdag och långfredag, och bekymren och sorgerna äro stora!

Men sorgebarnet Eleonora blir ett glädjebarn. Hon ser allt, genom tid och rymd, hon hör allt, och hon talar de vackraste, klokaste ord, de mest poetiska ord och bibelns ord. Hon *vet*, att allt skall bli bra, hon känner det, bara förödmjukelserna

Foto. Rydén, Stockholm.

Fru Gottschalk.

Hr Byström.

Hr V. Lundberg.

Frkn Johansson.

Fru Strandberg.

SCEN UR CEIJERSTAMS »STILIGA AGUSTA».

först varit tillräckligt stora, bara man först lidit tillräckligt och ödmjukat sig tillräckligt... Men man får inte tala ondt om sin nästa, icke tänka ondt om sin nästa, icke vara säker på något, icke vara högmodig.

Och den tredje dagen upprinner, och allt blir godt igen. Elis förödmjukas djupt, men han har förtjänat det. Det är Lindqvist, som ger honom lexan, men gubben är i grund och botten själfva välviljan och visar honom, huru han, Elis, misstagit sig om människorna. Lindqvist är god mot Elis, därför att dennes far en gång varit det mot Lindqvist. »Allt går igen!» — »Också det goda!» — »Ja, också det goda!»

Som sagdt, spelas stycket väl. Men en är hufvudet högre än de andra: det är fröken *Bosse*. Hon innehar Eleonoras roll, och hon spelar den på ett sätt, som gör henne till en stor konstnärinna. Allt det naiva och det mystiska kommer fill sin rätt, och samtidigt är det en verklig liten flicka man ser. Det är själfva fulländningen. O. R.

»*Solfjädern*,» den olycklige engelske författaren Wildes spirituella skådespel, har åter upptagits af Svenska teatern och haft samma framgång nu som förut.

Härtill bidrager icke litet det goda spelet. Fru Håkansson som den hemlighetsfulla mrs Erlyne är aldeles förträfflig — med denna roll står eller faller ju hela stycket.

Hr Svennberg innehar i detta stycke en humoristisk roll, som han utför *con amore*.

»*Don Cäsar de Bazano*,» Dumanoir & d'Ennery's gamla teaterstycke, som fröjdade så många generationer af åskådare — det uppfördes i Stockholm för första gången den 12 december 1844 — har åter kommit till heders. Pjesen gifves nämligen som söndagsmatiné å Dramatiska teatern i Stockholm och drager fulla hus. Den lär ha upptagits på särskild begäran af herr August Palme, hvilken i många år oefarit en liflig lust att spela don Cäsars bravurroll.

Herr Palme har i hög grad slagit an i hufvudrollen, ehuru hans ädling är mera melankolisk och mindre käck, än pjesens författare gjort honom.

I anslutning till uppsatsen i föreg. nr om Gustaf af Geijerstam meddela vi här en bild från hans teaterpjäs »*Stiliga Agusta*». Det är en af scenerna i sista akten. Agustas mor, »kattan» kallad, har uppenbarat sig i familjen, där stiliga Agusta tjänar, och nu är denna förlorad. Sanningen måste fram, att Agusta hycklat och ljugit hela tiden för sitt husbondfolk. Fru och herr stå där häpna och vredgade. Själve portvakten, den oförbrännelige karlen, hvilken slutligen tar Agusta till hustru, finner stunden obehaglig. Och stiliga Agusta inser, att nu måste hon bort från det snälla husbondfolket, som hon så skamligt dragit vid näsan.

»*Stiliga Agusta*» fick å Södra teatern ett förträffligt utförande. Fröken Maja Johanson, titelrollens framställarinna, var helt enkelt briljant. Och det dröjer nog icke länge, innan pjesen, som h.ilt nyligen nedlades, upptages på nytt.

PRINS CARLS BLIFVANDE RESIDENS.

Hertigen och hertiginnan af Västergötland ha, som bekant, sin vinterbostad i Arfurstens palats vid Gustaf Adolfs torg. Om somrarna bebo de däremot sitt eget ställe, Parkudden, ute på Djurgården, där de ha det förtyjusande trefligt anordnad.

Det torde emellertid icke vara någon hemlighet, att prinsessan Ingeborg icke har trifts riktigt väl i de gamla, stela rummen i Arfurstens palats. Hennes önskan lär från första stunden ha varit att bo i ett hus vid Strandvägen, ett hus, beläget aldeles in vid Djurgårdsbron. Men denna egendom var, tyvärr, icke till salu, och då man icke påträffade någon annan lämplig byggnad, flyttade man in i det gamla palatset, dit luft och ljus endast med svårighet kunna intränga.

Nu har hertigparet emellertid gjort slag i saken och skaffat sig också egen vinterbostad. Prins Carl har nämligen inköpt huset n:o 1 Villagatan, uppe vid Humlegården, som äfven bar adressnummer 3, Karlavägen, och är ett af de bästa husen i den s. k. villastaden — hvilken nu mera, sedan

Foto. Thorncliff, Stockholm.

VILLAGATAN 1, Stockholm, den af Prins Carl inköpta villan.

man rifvit de för ett par decennier sedan uppförda villorna, till största delen består af storstadspalats.

Den byggnad, som prinsen inköpt, uppfördes för omkring tjugo år sedan af grosshandlaren Fr. Marcus. Den har sedermera ägts af bankdirektören Ernest Thiel. Köpeskillingen var 260,000 kr.

Huset har f. n. ett 20-tal rum. Det kommer att ombyggas i enlighet med af arkitekten F. Boberg gjorda ritningar. Byggnaden skall sålunda få en våning till. Liksom nu, blir hufvudingången från Villagatan. Den lilla trädgårdsbiten åt Karlavägen till lär komma att bibehållas.

PLATSEN FÖR DEN NYA DRAMATISKA TEATERN.

Foto. Thorneiff, Stockholm.

PLATSEN FÖR NYA »DRAMATEN».

är den som å bilden ofvan upptages af de tvenne låga husen, hvaraf det i förgrunden inrymt den bekanta källaren »Flaggen». Mellan de tvenne höga hörnhusen löper den moderna Birger Jarlsgatan.

Dramatiska teatern vid Kungsträdgårdsgatan i Stockholm — grundad af A. Lindeberg och öppnad 1842 i egenskap af enskild teater, under namnet Nya teatern, på en tid då gatan ännu hette Lilla Trädgårdsgatan — inköptes 1863 af k. teatern, som betalade säljaren, direktör E. Stjernström, 270,000 rdr riksmünt för teatern, hvilken då kallades Mindre teatern. Teatern blef nu »Kungl. Dramatisk» — och hade, hvad spelet beträffar, under den senare delen af 1860-talet och på hela 1870-talet en glansperiod.

I tjugofem år voro Operan och Dramatiska teatern förenade, men skildes år 1888, då staten förvärfvade den senare teatern, som hyrdes af en inom skådespelarepersonalen bildad association, till en början med flere direktörer, 1891–98 med hr G. Fredrikson som ensam direktör. Under sommaren 1898 företogs, sedan teatern utdömts såsom eldfarlig, ändringsarbeten i densamma, och teatern utnyttades den 1 juli samma år på tre år åt fyra af skådespelarne. Hr N. Personne blef intendent och nuvarande öfverstekammarjunkeren friherre C. Carlsson Bonde förordnades af K. M:t till inspektor och censor.

Men om också Dramatiska teatern nu mera icke är så eldfarlig som före de gjorda förändringarne, är den likafullt mycket riskabel i händelse af brand och alltför gammalmodig och trång för att på ett verkligt sätt kunna befördra den dramatiska konsten.

I dagarne ha därför, som bekant, fem representativa personer ingått till K. M:t med anhållan att få anordna ett panninglotteri i och för ästadkommandet af en ny dramatisk teater i Stockholm.

Meningen vore att inköpa tomterna n:o 1 och 9 samt 8 i kvarteret Sjömannen och äfven ett par der bakom belägna tomter, bebyggda med gamla hus, och på denna centrala plats uppföra en tidsenlig dramatisk teater. Man önskade också att staden skulle besluta en gränsreglering af dessa tomter, så att hela området framflyttades på den öppna platsen där framför och afskildes från angränsande byggnader genom en ny gata.

Vår fotografi till denna artikel visar de båda gamla byggnader, som äro ämnade att rifvas. De äro belägna vid Nybrohamnen med fasaden ditåt samt gå upp, på venstra sidan — från åskådaren räknadt — till Nybrogatan, och på högra sidan mot Sibyllegatan. Byggnaden till höger vid Nybrohamnen upptages, hvad bottenvåningen beträffar, af källaren Flaggen — en af källarne från »gamla Stockholm».

Bland hyresgästerna i huset till vänster märkes Sven Adolf Hedin, hvilken i många år haft sin bostad där i öfversta våningen.

De båda husen tillhöra byggmästaren Bocander, som för en tid sedan köpte dem af liförsäkringsaktiebolaget Victoria.

Platsen för den nya dramatiska teatern skulle bli alldeles utmärkt, alldeles i närheten af Birger Jarlsgatan — man ser på vår bild äfven det präktiga hörnhuset vid Birger Jarlsgatan, där Café Riché har sina lokaler — och med Strandvägen framför och till höger. Det är också mycket troligt, att projektet blir verklighet. Då får konsten ett värdigt hem — och svenskarne ett nytt panninglotteri! Ingendera parten kommer att beklaga sig.

» SJÖBJÖRNAR. »

Af W. W. Jacobs. Öfvers. för HVAR 8 DAG.

V. »TVEGIFTE.»

(Forts. och slut från n:o 28).

Han funderade på sjömannens förtröende åtskilliga gånger under aftonen, men som han var något osäker om lagen i fråga om tvegifte, sökte han inhämta upplysning hos kaptenen på »Endeavour» när de sutto i dennes kajuta vid ett parti tolfva. I följd af åtskilliga inställelser vid domstolarne på grund af kollisioner och haverier hade denne herre förvärfvat sig en kunskap i lagen hvilken gjorde honom till en erkänd auktoritet från London Bridge och ut till Nore.

Det var ett ömtåligt ämne för befälhafvaren på »John Henry» att komma in på, och i den lofvärda afsikten att bevara hjältens hemlighet, närmade han sig saken efter de mest kringgående rörelser. Han började med ett inbrott, fortsatte med ett mordförsök och kom slutligen in på ämnet tvegifte.

»Hvad för slags tvegifte?» frågade kaptenen på briggen.

»Åh, två hustrur», sade kapten Thomsett.

»Ja, ja», sade den andre, »men finns det förmildrande omständigheter, så att ni kan vädja till domstolens medlidande, menar jag?»

»Jag kan vädja!» utropade Thomsett. »Det är inte fråga om mig.»

»Nej, naturligtvis inte», sade kapten Stubbs.

»Hvad menar ni med ert 'naturligtvis'?» frågade den indignerade befälhafvaren på »John Henry.»

»Det är ni som ger», sade kapten Stubbs och skjöt korten till honom.

»Ni har inte svarat på min fråga», sade kapten Thomsett och fixerade honom med förolämpad min.

»Det finns frågor», sade Stubbs långsamt, »som det är bäst att lämna obesvarade. Om ni sett så mycket rättsaker som jag, min gosse lilla, så skulle ni veta att en af de första principerna i den enskilda lagen är att ingen är tvungen att angifva sig själf.

»Menar ni påstå att ni tror att det är jag?» hväste kapten Thomsett.

»Jag menar ingenting», sade kapten Stubbs och lade sina stora händer på bordet. »Men när en karl kommer in i min kajuta och börjar säga 'hm' och 'ha' och ge vinkar om saker och ting och sedan börjar be om mitt råd i fråga om tvegifte, så kan jag inte låta bli att tro något. Detta är ett fritt land och det finns ingen lag mot att tänka hvad man vill. Sjung bara rent ut kapten, så ska jag göra hvad jag kan för er.»

»Ni är ett nöt», sade kapten Thomsett i raseri.

Kapten Stubbs ruskade på hufvudet och log med vänligt tålmod. »Kanske», sade han blygsamt. »Kanhända, men det är en sak som jag kan göra, och det är att läsa folks tankar.»

»Ni kan läsa mina tankar, förmodar jag?» sade Thomsett i föraktlig ton.

»Mycket lätt, min gosse», sade den andre, alltjämt, ehuru med tydlig ansträngning, bibehållande sitt lugn som juridisk myndighet. Jag har sett sådana som er förut. En minns jag särskildt. Han tjänar af fjorton år nu, stackars pojke. Men ni behöfver inte vara så orolig, kapten. Jag skall inte förråda er hemlighet.»

Kapten Thomsett for upp och började gå häf-

tigt fram och tillbaka, men kapten Stubbs förblev lugn. Han hade sett den sorten förut. Det var intressant för den som studerade människonaturen, och han betraktade sin gäst med en min af passionerad intresse. Därpå återtog kapten Thomsett sin plats, och för att få behålla sitt eget goda namn och rykte omtalade han det där om George.

»Jag visste att det antingen rörde er eller någon som ert vänliga hjärta var intresserad af», sade den något förlagne Stubbs, när de återgingo till sitt spel. »Ni kan inte rå för ert ansikte, kapten. När ni tänkte på den där stackarns fara så formligen arbetade det af rörelse. Det var det som missledde mig, jag erkänner det, men det är inte ofta jag träffat på ett så känsligt hjärta som ert.»

Kapten Thomsetts ögon lyste af tillgifvenhet och fattade sin väns hand och under spelets gång lyssnade han uppmärksamt till en lika mästerlig som invecklad framställning af lagen om tvegifte, hvilken framställning var späckad med anekdoter afsedda att komma de mäst hårdnackade män att hejda sig vid äktenskapens brant och allvarsamt betänka sin ställning.

»Antag, att det där fruntimret kommer ombord efter stackars George», sade Thomsett. »Hvad vore då det bästa att göra?»

»Först gäller det», sade kapten Stubbs, »att vinna tid. Mota henne.»

»Mota henne sin väg från skutan, menar ni?» frågade den andre.

»Nej, nej», sade juristen. »Föregif, att han är sjuk och inte kan taga emot någon. Huit! Nu har jag det!»

Han slog flata handen i bordet och betraktade den andre med triumferande min.

»Låt honom lägga sig i sin koj och låtså vara död», fortsatte han med en röst som darrade af stolthet öfver hans strategi. »Det är ganska mörkt nere i er skans, som jag vet. Ha inte något ljus där nere och säg till honom att hålla sig stilla.»

Kapten Thomsetts ögon skeno af beundran.

»Men är det inte lite för plötsligt?» mumlade han.

Kapten Stubbs betraktade honom med öfverlägsen slughet och blundade långsamt med ena ögat.

»Han blef förkyld när han var i vattnet», sade han lugnt.

»Hm, ni är en mästare», sade Thomsett öppet erkännande. »Det säger jag er, ni är en mästare. Men kom ihåg, att allt det här skall hållas hemligt.»

»Var lugn för det», sade den framstående juristen. »Om jag talade om allt hvad jag vet, vore det en hel hop karlar här på floden som skulle tjena af sitt straff i det här ögonblicket.»

Kapten Thomsett uttryckte sin belåtenhet med denna upplysning. Men sedan han förgäfvos sökt få veta några namn, hvarvid han gick så långt att han föreslog några stycken, såg han på klockan, skakade hand med sin juridiske rådgifvare och återvände till sitt eget fartyg. Kapten Stubbs slutade sin pipa och gick därpå till kojs. Men hans styrman, som legat nästintill under konsultationen, sökte förgäfvos att sofva utan ref sig i hufvudet och började tänka ut litet strategi på egen hand. Han hade sett några glimtar innan han föll i sömn, men när han vaknade morgonen därpå, stod saken fullt klar för honom i hela sin mognade skönhet.

Han gick leende upp på däck, stödde sig på

armarne mot relingen och betraktade noga George som satt på däck och mörk i hägen lyssnade till kocken, hvilken värda personlighet läste högt ur en tidning.

»Något intressant, kock?» frågade styrmannen.

»Om George, sir», sade kocken och gjorde en paus. »Det är porträtt af honom också.»

Han gick och räckte öfver tidningen till styrmannen samt lyssnade leende till de utbrott af förvåning och förtjusning som denne svekfulle man utstötte när han betraktade porträttet. »Underbart», sade han. »Underbart, rent af! Jag har aldrig sett något så bra träffadt i hela mitt lif, George. Det kommer att kopieras af hvarenda tidning i London, och här står hela namnet också: 'George Cooper, skonerten *John Henry*, nu liggande utanför Limehouse'.»

Han gaf kocken tidningen tillbaka och vände sig bort med ett grymt leende, när George, som ej längre kunde styra sig, steg upp med en ed och gick ned för att pyssla om sitt raseri i ensamheten. En liten stund därefter tände styrmannen på briggen sin pipa efter att ha haft ett mycket förtroligt samtal med sin besättning; och gick i land med strålade gladt ansikte.

Under de följande två timmarna alternerade George mellan skansen och däck, hvarifrån han kastade pinsamt ängsliga blickar på de lifliga varfven rundtomkring. Kaptenen meddelade honom, utgifvande det för sitt eget påhitt, de arrangemang som gjorts i händelse det värsta skulle inträffa. George fann dessa mått och steg något tvivelaktiga, men gick dock ned och gjorde sin bädd i ordning.

»Men det är mycket otroligt, att hon skall få se just den tidningen», sade skepparen uppmuntrade.

»Folk få alltid se just det som man inte vill att de ska se», knorrade George. »Någon som känner oss får säkert se det och visar henne det.»

»Där är ett fruntimmer som st g ned till båt-karlen nu», sade kaptenen och tittade ned. »Jag kan inte tro att det skulle vara hon?»

Han vände sig till George med dessa ord, men knappt hade han fått dem öfver läpparne förrän George var nere i skansen och höll på att kläda af sig.

»Om någon frågar efter mig», sade han till kocken, som betraktade hans häftiga rörelser med mycken förvåning, »så är jag död.»

»Du är hvad?» frågade den andre.

»Död», sade George, »död. Dog klockan tio i morgse. Förstår du, din tjockskalle?»

»Det kan jag inte säga — att — jag — gör», stammade kocken.

»Säg till alla ombord att jag är död», upprepade George skyndsamt. Lägg mig som lik, kock lille, så skall jag göra dig lika stor tjänst en annan dag.»

I stället för att villfara hans begäran rusade den förskräckte kocken upp på däck för att meddela skepparen att George mist sitt förnuft, men han fann kapten midt i en brådslande förklaring för besättningen och stannade för att höra på med nyfikna öron.

Julen styrde rakt på skonaren, rodd af en gammal man i skjortärmarm. Den enda passageraren var en dam af vidlyftiga dimensioner, hvilken betraktade lifvet på floden genom en svart slöja.

I nästa minut lade man till. Skepparen stirrade

på de ankommande och darrande invärtes hoppades han att George skulle vara en god skådespelare.

»Jag vill träffa mr Cooper», sade damen barskt i det hon klef ombord.

»Mycket ledsamt, men ni kan inte träffa honom, mum», sade skepparen artigt.

»Hå! Kan jag inte? sade damen och höjde rösten. »Gå ni och säg honom att hans laggifta hustru, som han öfvergifvit, är ombord.»

»Det skulle inte tjäna någonting till», sade skepparen, som till fullo kände det dramatiska i situationen. »Jag fruktar för att han inte skulle höra på er.»

»Hå! Jag tror nog jag skulle kunna öfvertyga honom en smula», sade damen med en grimas. »Hvar är han?»

»Däruppe», sade skepparen och blottade sitt hufvud.

»Kom inte med några af era lögner», sade damen och tittade uppåt båda masterna.

»Han är död», sade skepparen högtidligt.

Den främmande sträckte upp armarna och raglade tillbaka. Kocken stod närmast och tog henne om midjan när hon skulle till att dimpa. Styrmannen, som var en känslomänniska, rusade ner efter whisky när hon sjönk ner på en lucka, dragande den motsträfvige kocken med sig.

»Stackars varelse», sade skepparen.

»Håll henne inte så hårdt, kock», sade den ene af karlarna. »Det är onödigt att krama henne.»

»Klappa henne på händerna», sade en annan.

»Klappa dem själf», sade kocken arg och såg upp, hvarvid han varseblef den förtjusta besättningen på »Endeavour», hvilken lutade sig öfver relingen och med största intresse betraktade skådespelet.

»Släpp mig inte», sade den nyblifna enkan, i det hon svalde whiskyn och steg upp.

»Stå bredvid henne, kock», sade skepparen befallande.

»Ja, ja», sade kocken.

De bildade en procession ned till skansen, med skepparen och styrmannen i spetsen. Därpå kom kocken med sin fågra börda, som kväfde snyftningarne med en näsduk, och sist följde besättningen.

»Hvad dog han af?» frågade hon med en af suckar bruten hviskning.

»Förkylning i vattnet», hviskade skepparen till svar.

»Jag kan inte se honom», hviskade hon. »Det är så mörkt här nere. Har någon en tändsticka? Ack, här har jag.»

Innan någon kunde hindra det hade hon tagit en ask på en kista, tändé en sticka samt lutade sig ned öfver den orörlige George, hvilkens tätt slutna ögon och öppna mun hon under tystnad betraktade.

»Ni tänder eld på sängen», sade styrmannen med låg röst, när ändan af stickan föll af.

»Det gör inte honom något ondt», hviskade enkan med gråten i halsen.

Styrmannen, som tydligt sett liket darra en smula, trodde annat.

»Ingenting gör honom ondt nu», hviskade enkan och strök på en ny sticka. »Ack om han bara kunde sätta sig upp och tala till mig.»

För ett ögonblick ansåg styrmannen, som kände till George's lynne, det mycket troligt att han skulle göra det, när ändan af den andra tändstickan föll mellan halsen och skjortan på den »döde.»

»Se inte på honom mer», sade skepparen otåligt, »ni kan ändå inte göra honom något godt.»

Hon räckte honom tändstickan och stod en stund tyst snyftande.

»Vi ha gjort allt hvad vi kunnat för honom», sade skepparen till slut. »Nu gjorde ni bäst i att gå hem och hvila en smula.»

»Ni äro alla mycket vänliga», sade enkan och vände sig bort från »liket.» »Jag skall skicka efter honom i kväll.»

De ryckte alla till, isynnerhet »liket.»

»Hm?» sade skepparen.

»Han var en dålig make», fortsatte hon med samma snyftande hviskning, »men jag vill ge honom en anständig begrafning.»

»Det vore bäst låta oss begrafva honom», sade skepparen. »Vi kunna kanske göra d.t billigare än ni?»

»Nej, jag skickar efter honom i kväll», sade damen. »Är det där hans kläder?»

»De sista han hade på sig», sade skepparen patetiskt och pekade på en hög kläder. »Där är hans kista sådan han lämnad: den.»

Den sörjande enkan böjde sig ned och skakade sorgsamt på hufvudet i det hon såg öfver innehållet. Därpå tog hon hans kläder under venstra armen och alltjämt snyftande, hans klocka, knifven och en del löspengar ur hans västficka, under det att besättningen med talande blickar frågade den hädangående, som från sin koj åsåg det hela, hvad som var att göra.

»Jag förmodar han hade några pengar innestående?» frågade hon skepparen.

»Några kronor», s'ammade denne.

»Jag skall taga dem», sade hon och räckte fram handen.

Skepparen stack handen i fickan, och såg frågande på den aflidne. Men George hade åter sluttit sina ögon för denna världen, och efter ett ögonblicks tvekan räknade kaptenen långsamt upp pengarne.

Hon stoppade mynten i fickan och efter att ha kastat en afskedsblick på den orörliga figuren i sin koj vände hon honom ryggen. Processionen marscherade upp på däck igen, men inte i samma ordning som förut, i det kocken omsorgsfullt utgjorde sluttuppen.

»Om det är några andra småsaker», sade hon och tog tag om kläderna under armen, »så...»

»Så skall ni få dem», afbröt skepparen som i sitt stilla sinne gjort anstalter för Georges begrafning före hennes återkomst.

Tydligen mycket lugnad af denna försäkran, lät hon hjälpa sig ned i båten som väntade. Uppståndelsen bland briggens besättning, hvilken med ifrigt intresse bevakat hennes rörelser, steg öfver alla gränser när de fingo se henne stiga i land med kläderna i famnen.

»Du kan komma upp nu», sade skepparen när han fick se George's ansikte i skansluckan.

»Är hon gången?» frågade sjömannen ängsligt.

Skepparen nickade och ett vildt hurra höjdes af briggens besättning när George kom upp på däck i sin bristfälliga ekipering.

»Hvar är hon?» frågade han.

Skepparen pekade på båten.

»Den?» utropade George. »Hon? Det är inte min hustru.»

»Inte er hustru?» frågade den förbluffade skepparen. »Hvems är hon då?»

»Hur tusan kan jag veta det?» sade George och glömde all disciplin. »Det är inte min hustru.»

»Kanske det är en som du glömt», menade kaptenen med låg röst.

George såg på honom och var nära att kvävas af raseri. »Jag har aldrig sett'na förr, ropa henne tillbaka. Stoppa 'na!»

Styrmannen rusade akterut och ämnade hala in skeppsjullen, men George fick plötsligt fatt honom i armen.

»Bry er inte om 'et», sade han bittert, »bäst att låta henne gå. Hon tycks känna till för mycket om mig. Det är någon som talat om det för henne.»

Samma tanke oroade skepparen och han tittade än på den ene än på den andre efter en förklaring. Han tyckte sig se den, när han mötte briggstyrmannens blick och sedan såg kvinnan hoppa i land i det hon triumferande viftade med kläderna och försvann.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI.

J. A. BERGSTRÖM.

P. STRANDBERG.

A. F. ÅKERMAN.

P. A. GEIJER.

J. O. WEDBERG.

GEORGE BARLOW.

ETT GULDBRÖLLOSPAR. En familjefäst af detta numera icke så vanliga slag firades den 13 sistlidne mars vid Gustafsbergs bekanta porslinsfabrik. Verkmästaren vid fabriken hr *George Barlow* och hans maka, född *Burgess*, hade då varit förenade i ett halft sekel. Guldbröllosparet blef föremål för varm hyllning af många slag på denna minnesdag.

Den icke minst kära lyckönskningen bragtes de båda gamle af fabriken arbetare, hvilka på aftonen med sin musikår i speisen anordnat ett stortadtäckellåg, hvar på ett ställt fyrverkeri afslutade fästligheten. Det hela var ett vackert bevis på, hvilka uppriktiga sympatier som knyta den gamle verkmästaren vid hans arbetare.

JUBILEUM. Den 20 mars egnades trafikchefen *J. A. Bergström* i Vexjö en väckerhyllning i anledning af dels hans då inträffande 50-årsdag dels att han i trettio år varit anställd som ordinarie tjänsteman vid Vexjö-Alfvesta jernväg. Han uppvaktades af tjänstemän och bejente vid de under hans förvaltning stående jernvägarne Vexjö-Alfvesta, Vexjö-Klafrestrom och Vexjö-Tingsryd. Trafikchefsassistenten *J. G. Almqvist* frambar till jubilaren deras tacksamhet för chefens humanitet samt uppriktiga lyckönskningar, öfverbringande honom på samma gång en subskriberad minnesgåfva.

FÖDELSEDAGAR. 70 år fyllde den 29 mars f. kanslisekreteraren *P. Strandberg*. S. har, som bekant, i många år varit utgif-

Fru BARLOW.

FERDINAND PAULI.

vare af "Posttidningen", och han motto: på sin 70-årsdag många lyckönskningar från vänner och bekanta.

Den 8 april fyllde borgmästaren i Kristianstad *Axel Fredrik Åkerman* 50 år. Borgmästare Åkerman, som tillhör en särskild i Skåne mycket känd och framstående släkt, har under sin borgmästaretid i Kristianstad — sedan 1888 — förvärfvat sig varma sympatier, hvarpå han också på födelsedagen fick röna bevis.

Professorn i nyuropeisk lingvistik vid Uppsala universitet *Per Adolf Geijer* fyllde den 9 april 60 år. Prof. G. är född på Uddeholm i Värmland. Han blef 1860 student i Uppsala, där han sedan varit ständigt bosatt; fil. dr 1869, akademiadjunkt 1872, e. o. professor 1889 och ord. professor 1890. Professor Geijers gedigna kunskaper och läraregenskaper äro lika erkända som hans väsen tillvunnit honom aktning och tillgifvenhet.

75 år fyllde den 31 mars f. justitierådet *J. O. Wedberg*, hvilken, som bekant, är en af vårt lands mest framstående boksamlare och numismatiker, i den senare egenskapen bekant öfver hela Europa. W. underlåter icke att allt fortfarande idka sina vackra samlingar. Han mottog på födelsedagen talrika lyckönskningar.

80 år fyllde den 1 april f. apotekaren *Ferdinand Pauli* i Stockholm. Hr. P. är särskildt bekant som grundläggare och mångårig innehafvare af det stora parfymeri, innefattande tillverkning af olika tekniska fabriker, som bär hans namn och nu innehafves af en hans son. Den vördade åldringen är fortfarande vid ganska god helsa.

DÖDSFALL. Den 16 mars afled i Stockholm medicinalrådet med. dr *Gustaf Magnus Bolling*, nära 62 år gammal. B. var i sin ungdom lärare vid veterinärinstitutet. En del af hans lif förlöt i Visby, där han var stadsläkare, fängelseläkare samt hospital- och lasarettsläkare. B. utnämdes 1890 till medicinalråd. Han har offentliggjort många afhandlingar och var en synnerligen omtyckt person.

Målaremästaren *H. I. L. Nygren* afled den 23 mars i hufvudstaden i en ålder af nära 58 år. Han var en af Stockholms mest kända handverkarer, hvilken i lång tid hade en betydande rums- och vagnmåleriörelse.

Den 24 mars afled i hufvudstaden fabrikören *Johan Karl Larsén* i en ålder af 58 år. Han var född i Köpenhamn, men kom till Stockholm i början af 1880-talet och började en tillverkning af belysningsmateriel, hvilken blef en af de största i landet. Den nu aflidne var känd som en de fattiges vän.

F. vinhandlaren *Carl Johan Nordström* från Gefle afled den 24 mars i Stockholm. N. innehade i 20 år en betydande vinfärr i Gefle. Han var ledamot af fattigvårdsstyrelsen och taxeringsnämnden. Som formninessamlare intog han en mycket framstående plats.

Direktören *Carl August Richter* afled i Malmö den 25 mars. R. var född i Kristianstad 1828. I Malmö grundade han Richters bryggeri, hvilket han 1864 öfverlät på sin broder Axel. Efter att ha idkat trävaruaffärer i London, Göteborg och Dalarna återflyttade R. till Malmö 1882 och blef sedermera direktör för Svenska tändsticksfabriksaktiebolaget. Skicklig i affärer och ängslsam i privat umgänge efterlämnar R. ett allö aktadt minne.

F. rabbinen i Mosaiska församlingen i Stockholm dr *Ludvig Lewysohn* afled derstädes den 26 mars i en ålder af närmare 82 år. Han var född i Posen och verkade i hufvudstaden åren 1859-83. I. var en af samtidens ärdaste orientalister och särskildt en auktoritet rörande Talmud.

Den 26 mars afled i Uppsala vid 73 års ålder f. d. riksdagsmannen, ingenjören *Per Zacharias Larsson*. Han var 1887-96 den ene af Uppsalas representanter i Andra kammarren och var en allmänt känd och uppskattad person.

Fabrikören *Axel Martin Olsen* afled i Halmstad den 26 mars. Den hädangångne var en af Halmstads erkändt dugligaste yngre handverkare och hade under de nära 30 år han varit fäst vid Fredrikskalls snickerifabrik — dels som verkställande dels som delegare i affären — driftvit upp denna till en industriell verksamhet af rang. Han efterlämnar en stor vankrets och ett anseend namn.

Den 27 mars afled i Stockholm gerom olyckshändelse under arbetet — en sammanstörtande mur — civilingenjören *Arlrik Mats Otto Hummel* i en ålder af endast 26 år. Han var son till statsgeologen David Hummel och dennes maka, som sedermera ingått äktenskap med direktören Arvid Gumaelius. Den unge ingenjören var anställd i stadens tjänst och i hög grad omtyckt för sin duglighet och goda karaktär. Många förhoppningar voro fästa vid honom.

Den 28 mars bortgick i Vingåker kamreraren *N. Aug. Lundgren*, en af församlingens mest kända personligheter. L. född 1821, kom i tjänst hos greve Gustaf Trolle-Bonde å Säfstaholm 1838 och förvaldade efter dennes död egendomarne 1855-85. Under åren 1857-94 var han kamrer i V. Vingåkers sparbank och 1862-66 föreståndare för filalbancens i Nyköping kontor i Vingåker samt sedermera till 1876 kamrerare vid Södermanlandsbankens afdelningskontor. Inom kommunen innehade han åtskilliga förtroendeuppdrag och var bland annat under en lång följd af år kommunnästammans ordförande.

Kyrkoherden i Ålems pastorat af Kalmar län kontraktsprosten *Teodor Emanuel Ringberg* afled den 28 mars, 69 och ett halft år gammal. Prosten R. utnämdes 1868 till kyrkoherde i Tryserum, Linköpings stift, och år 1880 till kyrkoherde i Ålem samt blef samma år kontraktsprost. Den hädangångne församlingsherden efterlämnar ett högt aktadt, af uppriktigt saknad omstrålat minne.

Den 24 mars afled i Torstuna prästgård prosten *Olof Hallborg* i den höga åldern af 86 år. Prosten H. var en fint bildad och älskvärd person, en gammaldags hedersmän, hvars minne länge skall lefva älskad och aktadt inom Torstuna församling, hvars herde han varit sedan 1878. Lång samtlare och historiskt intresserad var H. medlem af numismatiska och historiska föreningarne m. fl. sällskap.

Sjökaptenen *Pehr Gustaf Victor Tingsten* afled den 29 mars i hufvudstaden i en ålder af 45 år. Han hade i 20 år olika platser i Söderhamns ångfartygsaktiebolag. För ett par år sedan blef han stiftare och ledare af stufverifirman Stockholms fasta arbetslag. Den aflidne var en mycket dugande person.

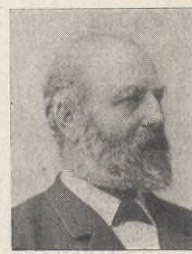
Den 31 mars afled i Stockholm f. d. disponenten vid Yxhulls stenhusgeriaktiebolag i Nerike *Gustaf Otto Adlers* i en ålder af närmare 77 år. Den aflidne var en synnerligen driftig och väl anseend man, som sörjes af talrika vänner, förvärfvade genom blida och hjärtvinnande egenskaper. Dessa förskaffade G. O. Adlers namnet "Go'a Adlers", som han allmänt kallades.

C. A. RICHTER. †

LUDVIG LEWYSOHN. †

P. Z. LARSSON. †

A. M. OLSEN. †

A. M. O. HUMMEL. †

G. M. BOLLING. †

H. I. L. NYGREN. †

J. K. LARSÉN. †

C. J. NORDSTRÖM. †

N. AUG. LUNDGREN. †

T. E. RINGBERG. †

OLOF HALLBERG. †

P. G. V. TINGSTEN. †

G. O. ADLERS. †